

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Sanctificatur enim per verbum Dei & orationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

*Sanctificatur enim per verbum Dei
& orationem.*

III. *Hec tanquam per concessionem dicta, Chrysostomus (cum
In hunc locum assentiunt Theophylactus & Oecumenius) intelligit: Duo (in-
1. Cor. 10. quit) capita ponit, vnum quidem, quod creatura nulla com-
munis sit: Alterum, quod etsi communis sit, medicamentum in
promptu est. Signum illi crucis imprime, gratias age, Deo
gloriam refer, & protinus immunditia omnis abest. Num
Gen. 3. Num. 5. verò (inquis) & quod Idolis immolatum fuerit, eadem possu-
8. 19. Matth. 14. mus ratione mundare? Licet, siquidem nescias Idolothytum es-
Luc. 9. 10. 11. se, sin verò sciens & prudens illud percipias, immundus iam
Mar. ult. eris, non ideò quia Idolothytum est, sed quòd, cum tibi
Clem. epi. 2. ad imperatum sit, nò communicare demonijs, per id communicari
Iacob. & 3. Re. se conuinceris. Itaq; neq; illud natura huiusmodi est, verum ex
cog. Dionys. c. 2. Coelest. epi. sententia tua atq; inobedientia immundum efficitur. Hec ille,
ad Maurin. & quæ eadem nouis hæreticis responderi possunt: vel dicere cum
Leont. Orig. alijs possumus, cibos omnes, si naturam eorum spectes, bonos
hom. 5. super esse, si verò usum, nonnunquã illis polluimus, idq; vitio nostri
Num. Aug. lib. 10. de ciuit. Dei & demonis arte, qui post peccatum, lædendi per creaturas ho-
ca. 22. Alex. Pōr. mines potestatem accepit. Vt igitur Deo largitori grati simus,
Mart. de consec. d. 3. c. aquã. Da- ut quantum ratio postulat tibi vt amur, vt ex illis demoni-
mal. in Pontifi- ca potestas abigatur, sancte atq; piè iam ab antiquissimis tẽpõ-
cali vbi huius ribus maiores nostri nò sine exemplis in vtroq; testamento de-
Alexand. & Eu- pressis, benedictionibus & exorcismis, in quibus diuina verba
tychiani vitas continetur, non solum dum Sacramenta quædam administrantur,
describit. Greg. sed etiam in cibis, in aqua, & alijs quibusdam rebus, vsi sunt.
ad Aug. Epil. Anglorum teste
Beda in vita eiusdem Augustini. Seuer. Sulp. in vita S. Martini.*

Responso.

RESPONSIO.

PRIorem huius Assertionis partem, quam ex Chrysofomi sententia & interpretatione posuerunt Iesuitæ, non reiicimus, nisi quòd illud de signo Crucis cibus imprimendo est superstitiosulum. Quanquam si quis hanc pædagogiam citra superstitionem vsurpet, vt frontem & pectus & cibos signo crucis signet, vt sese ipse de cruce Christi, qua sanctificati, & à Diabolica potestate liberati sumus, commonefaciat, equidem non vehementer reluctabor: modò huic manibus efformato signo crucis nulla occulta vis, aut operi operato huius delineationis, nulla virtutis efficacia, nulla meriti dignitas adscribatur: à qua superstitione Chrysofomum immunem fuisse arbitror. Quòd enim non crediderit Dæmoniacam potestatem esse in creaturis, quæ exorcismis expugnanda & expurganda sit, docent eiusdem Verba hæc: Non (inquit) quia immundum est, à Deo sanctificatum: absit: Verum hoc in loco illos alloquitur, qui communia quædam ex ipsis esse arbitrantur. Et post dictum illud à Iesuitis recitatum subiungit: Sola quippe voluntas erit immunda, quæ gratias non exhibet Deo. Atqui Iesuitas signo crucis & alijs egenis clementis arcanam & magicam vim tribuere, ex posteriori huius assertionis parte cognoscitur. Putat enim cibos Dæmoniacæ potestate obsessos, signo crucis, benedictionibus & exorcismis ita purgari, vt ex illis eiecta, profligataq; Diabolorum legio exulare, & in Orcū præceps ferri cogatur.

T iij gatur.

gatur. Nec id in cibis duntaxat, sed in aquis etiam & alijs quibusdam rebus, puta, herbis, sale, cera, campanis, & quæ sunt eius generis reliqua, obseruari debere.

Quæso autem te amicissime mi Lector, quid impietas est, quid magia est, si hæc non est? Primum enim cum exorcizandas esse iudicant creaturas, perinde ac si essent à Diabolo obsessæ & inquinatæ, plurimum accedunt ad hæresin Manichæorum. Hi enim senserunt creaturas à natura mali ita infectas, vt necesse habeant eas purgare: vnde & catharistæ, idest, purgatores appellantur. Cum igitur Iesuitæ suscipiant bonas Dei creaturas, quas Deus creatione & verbo suo sanctificauit, & quarum sanctificatio sua cuique precatatione applicatur, exorcismis & alijs ritibus suis à Diabolo purgandas, profectò non videmus, quid hac in parte à Maniacis Manichæis & *mandagris* Catharistis differant. Deinde cum suscipiant creaturas certis verbis, crucibus, exorcismis, preculis consecrandas ad eum vsum, quem nec ex naturali creatione, nec ex diuina ordinatione, aut certa verbi Dei institutione habent: nonne superstiosam & magicam incantationem profitentur? tanto illis circumforaneis incantatoribus deteriores, quanto pestilentiore superstitione hominum animos imbuunt, & non tantum temporalibus bonis, sed cœlestibus quoque ac æternis malè credulum vulgus spoliant. Hic nobis rursus fictitij Clementis supposititias epistolas obtrudunt, vt malam causam malo fundamento suffulciant. Verum is quidem Epistola 3, ad Iacobum fratrem Domini dicit, eos qui

qui fidem habent, posse etiam aliorum passiones curare, & in exemplum proponit Apostolos, qui miraculis claruerunt: & addit, infidelitatem facere hominem obnoxium passionibus, quia licentiam peccandi præbeat: non peccantes verò, non solum liberos esse à Dæmonibus & passionibus, verum etiam aliorum Dæmones ac passiones fugare posse. Nullius autem exorcismi, nullius superstitionis, quocumque nomine censeatur, mentionē facit vel vnico verbo.

Dionysium falso cognominatum Areopagitam, Cœlestinum, Alexandrum, Damasum, Gregorium Magnum, Pontifices Romanos, ac similes Cerimoniarum Magistros libenter Iesuitis donamus: cum religionem suam Pontificiam, partim ex abrogatis Cerimonijs legis Mosaicæ, partim ex ritibus gentium, partim è Sacramentis quidem noui Testamenti, sed hypocritica impietate deprauatis, instar variegati Centonis confarcinauerint. Valeant cum suis istis Cætonibus, & his se oblectēt, quemadmodum porci mendicorum saccis gestiunt & gesticulantur. Augustinus lib. 10. de Ciuit. Dei. postquam 21. capite docuit, Heroas Christianos (per quos Martyres intelligit, vtī se ipse declarat) non vincere Dæmones placando eos, sed contra eos certando, mox dicit in initio capitis 22. Vera pietate homines Dei aëream potestatem inimicam contrariamque pietati exorcizando eijciunt, non placando, omnes tentationes aduersitatesque eius vincunt, orando non ipsam, sed suum Deum aduersus ipsam. Non enim aliquem vincit aut subiugat, nisi societate peccati. In eius ergo nomine vincitur, qui hominem assumpsit, egitque
 sine

sine peccato, vt in ipso sacerdote ac sacrificio fieret remissio peccatorum: idest, per mediatorem Dei & hominum, hominem Christum Iesum, per quem facta peccatorum purgatione recõciliamur Deo. Hactenus ille. Hic nihil audis de signo crucis, nihil de magicis benedictionibus aut exorcismis: nulla fit mentio vllius cibi: solo verbo exorcizandi vtitur, quod postea declarat per verba: In eius nomine vincitur. Sic Apostoli in nomine Christi daemõnia eiecerunt, sine tamen magicis exorcismis. Notandum etiam est, quòd Augustinus non de quibusuis Christianis, multo minus de Papisticis Sacrificulis, qui Christiani non sunt, sed de Martyribus loquitur, quos vocaret Heroas Ecclesie, si vsus Ecclesiasticus ferret.

In legenda S. Martini, ex Seuero Sulpicio sic narratur. Cum Martinus in suæ Diæceseos villam quãdã venisset, & Clerici lectum ipsi plurimo stramine præparassent, ille ibidem requiescens, insuetamq; molliciem perhorrescens, quippe chamaunijs affuetus, surgit, stramentum omne proijcit, & se super nudam humum collocat. Circa mediam vero noctem tota illa palea igne accenditur, & Martinus excitatus dum exire tentaret, sed nequiret, ab igne capitur, & iam eius vestimenta vruntur. Rediens vero ad solitum Orationis confugium & crucis signaculum, in medio ignis intactus permansit: & flammam sensit roantes, quas male expertus fuerat vrentes. Monachi igitur excitati concurrunt, & Martinum, quem iam consumptum putabant, de medio flammarum illæsum adducunt. Hanc siue fabulam, siue historiam

Historiam Iesuitæ ad marginem annotarunt. Quid igitur dicemus? Ergo crucis signaculo non aqua tantum benedicitur, & cibi consecrantur, sed ardor etiam flammaram extinguitur. Et hinc fortassis signum crucis in fastigijs ædium figi solet, ne incendio conflagrent scilicet. Ego verò arbitror fabulam esse, ad confirmandam superstitionem à Monachis excogitatum. Sin vera historia est, hanc liberationem Martini ex incendio, non signaculo crucis, sed fidei orationi, cuius prior fit mentio, tribuerim: & agnosco miraculo confirmatam esse dulcissimam promissionem Dei: Cum ambulaueris in igne, non combureris, & flamma non ardebit in te, quia ego Dominus Deus tuus, sanctus Israël saluator tuus.

Sed ne Iesuitæ videantur humanis tantum testimonijs & Legendarum fabulis niti, allegant ex Mose locos, de aqua asperisionis, qua Leuiticæ immunditiæ purgabantur. Talem aquam pro illius temporis ratione diuinitus institutam fuisse, iam dudum absq; Iesuitarum magisterio nouimus. Sed quòd consecretur in nouo Testamento aqua, quam vocant benedictam, cuius asperisione deleantur peccata venialia, & abigantur daemonum spectra & Iudibria, non est Verbo Domini mandata Cæremonia, sed humano arbitrio vsitata Leuiticæ asperisionis. Pertinet igitur ad hoc dictum Christi: Frustra colunt me doctrinis hominum. Et indubitatum est apud Christianos, quòd sanguis Iesu Christi per verbum Euangelij, per Baptismum & Cœnam Domini cum nobis aspersus, ac per fidem corde exceptus, et mundet

Esaie 43o

V
sicut Iordanus
per Iordanum
et per Iordanum
et per Iordanum

mundet nos ab omnibus peccatis. Quod igitur est solius sanguinis Christi, diuino sacrae Triadis consilio & decreto pro peccatis nostris effusi, hoc non debet tribui aquae humanis placidis consecratae.

Iam & ex nouo Testamento in mediū producūt locos, qui de Demonijs per Christū vel Apostolos eictis testatur, sic em̄ colligunt: Si Christus Apostolis contulit virtutem in nomine suo eijciendi daemones, multo magis contulit sacrificulis, qui maiori pompa consecrantur & ordinantur, quam Piscatores & Textores Apostoli. Nos autem breuiter respondemus: Personale fuisse donū, Apostolis & quibusdam alijs collatum, ad confirmandam auctoritatem doctrinae Euangelij: quod vt personas eorū, quibus singulari consilio Dei donatum est, non egreditur, ita ab alijs in exemplum minimè est trahendum. Fiant igitur Sacrificuli prius Apostoli Domini nostri Iesu Christi, quam diabolum suis exorcismis conentur expellere, ne idem illis accidat, quod Ephes.

Act. 19. Iudaeis exorcistis, septem filijs Sceuae Principis Sacerdotum accidisse legimus.

I E S V I T A E.

*Qui est saluator omnium, maxime vobis
fidelium.*

V. Rectè Chrysostomus & Theophylactus, à quibus nec differunt Ambrosius, verba haec interpretantur: Deum scilicet quantum ad se pertinet, saluatorem esse omnium, ac velle (quod idem dixit Apostolus) omnes homines saluos fieri, libertate

Ambros. in hūc locū Chrysof. Theophylact. in eundem,